

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060202

DOM
2024-12-09
Stockholm

Mål nr
M 14984-23

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Umeå tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2023-11-06 i mål nr M 1510-23, se bilaga A

PARTER

Klagande

Samhällsbyggnadsnämnden i Örnsköldsviks kommun
891 88 Örnsköldsvik

Motpart

C.S.

SAKEN

Utdömmande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

Dok.Id 2133688

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Samhällsbyggnadsnämnden i Örnsköldsviks kommun (nämnden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska bifalla ansökan om utdömande av vite.

C.S. har delgetts nämndens överklagande och har förelagts att yttra sig över det. C.S. har upplysts om att målet kan komma att avgöras även om hon inte inkommer med ett yttrande. Hon har inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har i huvudsak anfört att bristen i ansökan är avhjälpt genom att nämnden i Mark- och miljööverdomstolen gett in bland annat ett mottagningsbevis och en ärenderapport som visar att nämndens vitesföreläggande har delgivits C.S.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har avslagit nämndens ansökan om utdömande av vite med hänvisning till att nämnden inte har visat att kravet på delgivning i 2 § fjärde stycket lagen (1985:206) om viten är uppfyllt. Av den bevisning som nämnden numera har åberopat framgår det att C.S. mottagit en postförsändelse som innehållit det i målet aktuella vitesföreläggandet. Nämnden har därmed visat att kravet på delgivning är uppfyllt. Mark- och miljööverdomstolen noterar att dagen för delgivning rätteligen ska vara den 12 oktober 2022.

Mark- och miljödomstolen har inte tagit ställning till om övriga förutsättningar för utdömande av vitet är uppfyllda. Domen ska därför undanröjas och målet återförvisas till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast den 2025-01-07

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Malin Wik, Mikael Hagelroth och Åsa Hanna samt tf. hovrättsassessorn Anna Lundgren, referent.

Föredragande har varit Sofia Gunnarsson.

UMEÅ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2023-11-06
meddelad i
Umeå

Mål nr M 1510-23

PARTER

Sökande

Samhällsbyggnadsnämnden i Örnsköldsviks kommun
891 88 Örnsköldsvik

Motpart

C.S.

SAKEN

Utdömmande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår ansökan om utdömmande av vite.

Dok.Id 462755

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 138 901 04 Umeå	Nygatan 45	090-17 21 00 E-post: mmd.umea@dom.se www.domstol.se , Info om vår personuppgiftsbehandling: www.umeatingsratt.domstol.se eller kontakta oss		måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden i Örnsköldsviks kommun (nämnden) beslutade den 7 oktober 2022 att förelägga C.S. att, vid äventyr om vite om 5 000 kr per fordon med en sammanlagd summa om 10 000 kr, forsla bort fordonen med registreringsnummer A samt B från fastigheten X i Örnsköldsviks kommun senast fyra månader efter hon delgivits beslutet. Föreläggandet innefattade även att C.S. senast den 20 februari 2023 skulle redovisa att fordonen forslats bort från fastigheten genom foton och kopia på mottagningsbevis från bildemontering.

Nämnden har nu ansökt om utdömande av vitet hos mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att C.S. ska förpliktas att betala vite om 10 000 kronor.

Till stöd för sin talan har nämnden lämnat in en skärmdump på en leveransbekräftelse för ett rekommenderat brev och anført i huvudsak följande. C.S. tog del av beslutet den 10 oktober 2022, vilket innebär att fordonen skulle varit bortforslade senast den 10 februari 2023 och att redovisningen skulle varit inkommen senast den 28 februari 2023. Ingen redovisning har inkommit till nämnden och C.S. har inte uppgett några skäl för att inte efterkomma föreläggandet. Vid platsbesök på den aktuella fastigheten den 28 april 2023 stod fordonen fortfarande kvar. Nämnden bedömer därför att C.S. inte uppfyllt någon del av föreläggandet.

C.S. har delgetts nämndens ansökan och mark- och miljödomstolen har förelagt henne att yttra sig över den. C.S. har inte hörts av.

DOMSKÄL

Allmänna utgångspunkter

I mål om utdömning av vite ska mark- och miljödomstolen pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan har delgetts adressaten, om föreläggandet har vunnit laga kraft, om det är lagligen grundat, om det har överträtts och om adressaten har haft faktiska och rättsliga möjligheter att följa föreläggandet.

Mål om utdömning av vite har straffrättslig karaktär och samma principer som i brottmål ska därför tillämpas i fråga om bevisbörda och beviskrav (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 23 mars 2021 i mål nr M 13593-20 och jfr. även MÖD 2021:20). Det är alltså sökanden som ska visa att förutsättningar för att döma ut vitet är uppfyllda.

Gällande delgivning följer det av 2 § fjärde stycket lagen (1985:206) om viten att ett vitesföreläggande ska delges adressaten. Det innebär att adressaten ska ha fått del av föreläggandet på något av de sätt som anges i delgivningslagen (2010:1932). Om en formlig delgivning inte har skett kan vitet inte dömas ut.

En adressat kan delges med rekommenderat brev enligt förfarandet för s.k. vanlig delgivning (16 § delgivningslagen). I 5 § andra stycket delgivningsförordningen (2011:154) anges att om den handling som ska delges skickas med rekommenderad postförsändelse ska handlingens delgivningsnummer anges på mottagningsbeviset. Vidare framgår av 6 § samma förordning att vid vanlig delgivning ska delgivningsmottagaren bekräfta mottagandet av handlingen. Vanligen godtas som bevis ett av delgivningsmottagaren undertecknat mottagningskvitto där det framgår vilken handling som mottagits och vid vilken tidpunkt detta skedde. Det finns dock inget formkrav och mottagandet kan därför bevisas på annat sätt (jfr prop. 2009/10:237 s. 124).

Mark- och miljödomstolens bedömning

Till ansökan har bifogats en skärmdump på en postförsändelse med rekommenderat brev adresserat till C.S.

Nämnden har beretts tillfälle att komplettera sin ansökan avseende vilken bevisning som åberopas. Något mottagningsbevis av den rekommenderade försändelsen undertecknat av C.S. eller behörigt bud har dock inte getts in. Frågan är då om nämnden på annat sätt visat att föreläggandet kommit C.S.

till handa. Av den skärmdump som nämnden har gett in till domstolen framgår att ett rekommenderat brev med adressat C.S. har ”levererats” av ett utlämningsställe den 12 oktober 2022. Det finns dock ingen utredning om vilka rutiner utlämningsstället tillämpar vid utlämningen av rekommenderade brev, exempelvis hur mottagaren identifieras och hur detta dokumenteras. Detta får till följd att det enbart med stöd av skärmdumpen inte går att fastställa att det varit C.S. eller ett behörigt bud som hämtat ut brevet. Det framgår inte heller att postförsändelsen innehållit det aktuella vitesföreläggandet.

Mot denna bakgrund kan det inte anses att nämnden visat att C.S. har delgetts vitesföreläggandet. De lagliga förutsättningarna för att vite ska kunna dömas ut är därmed inte uppfyllda. Nämndens ansökan ska därför avslås. Vid denna bedömning saknas det anledning till att ta ställning om nämnden visat att det i övrigt delar finns förutsättningar att döma ut vitet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-02)

Överklagande senast den 27 november 2023.

Emma Lévy

I domstolens avgörande har tf. rådmannen Emma Lévy deltagit. Föredragande har varit tingsnotarien Johannes Holma Weister.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se